

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Årsrapport 2008

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00
Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

Innledning

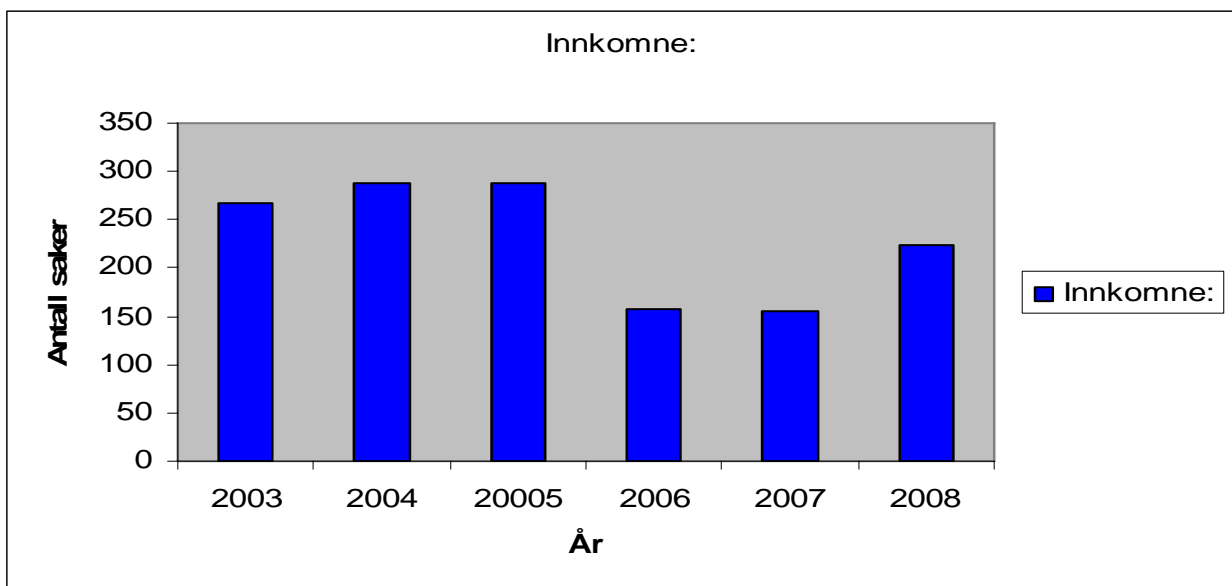
Klagenemnda for offentlige anskaffelser ble etablert ved forskrift av 15.11.2002 og har vært i virksomhet siden 1. januar 2003. 2008 var dermed nemndas sjette driftsår. Bakgrunnen for etableringen var et ønske fra Stortinget og regjeringen om å effektivisere regelverket for offentlige anskaffelser og forenkle leverandørenes klageadgang. Klagenemndas virksomhet skulle dessuten bidra til økt kompetanse og rettsavklaringer på området for offentlige anskaffelser.

Klagenemnda for offentlige anskaffelser er et uavhengig statlig organ. Klagenemndas sekretariat er administrativt underlagt Konkurransetilsynet, men er uavhengig faglig sett.

Klagesaker i 2008

Innkomne saker og saker til behandling

I 2008 mottok klagenemnda 224 saker, mens man i 2007 mottok 155. Dette gir en økning på 69 saker i 2008. Antall innkomne saker har altså økt betydelig i 2008. Dette tallet er likevel langt lavere enn i 2005 og 2004 da det kom inn 287 saker hvert år. I løpet av de seks årene klagenemnda har vært i virke ser bildet slik ut:

Ferdigbehandlede saker

Ved utgangen av året var det ca 75-80 saker under behandling i sekretariatet, mens vi til sammenligning hadde 35-40 saker til behandling ved forrige årsskifte. Antallet restanser ved årsskiftet ble altså fordoblet i 2008. 171 saker ble ferdigbehandlet i 2008, mens det ble behandlet 217 saker i 2007. Det er 46 færre saker enn i 2007.

Økningen i restanser fra 2007 har sin hovedårsak i den betydelige økningen i antall innkomne saker. Årsaken til at færre saker er blitt behandlet i 2007 enn 2008 er at sekretariatet har hatt redusert bemanning i 2007 i forhold til 2008, og at det var utskiftning av to erfarne saksbehandlere i 2008. En annen årsak er at sakene er blitt mer omfattende og arbeidskrevende, særlig behandlingen av saker hvor det er påstand om ulovlig direkteanskaffelse (gebyrsaker).

Klagenemndas sekretariat har myndighet til å avvise saker. Dette gjelder for det første dersom klagen har formelle mangler, dvs at de fremsettes mer enn seks måneder etter at kontrakt er inngått, at de fremsettes av en som ikke har saklig klageinteresse, eller at de ikke gjelder regelverket for offentlige anskaffelser.

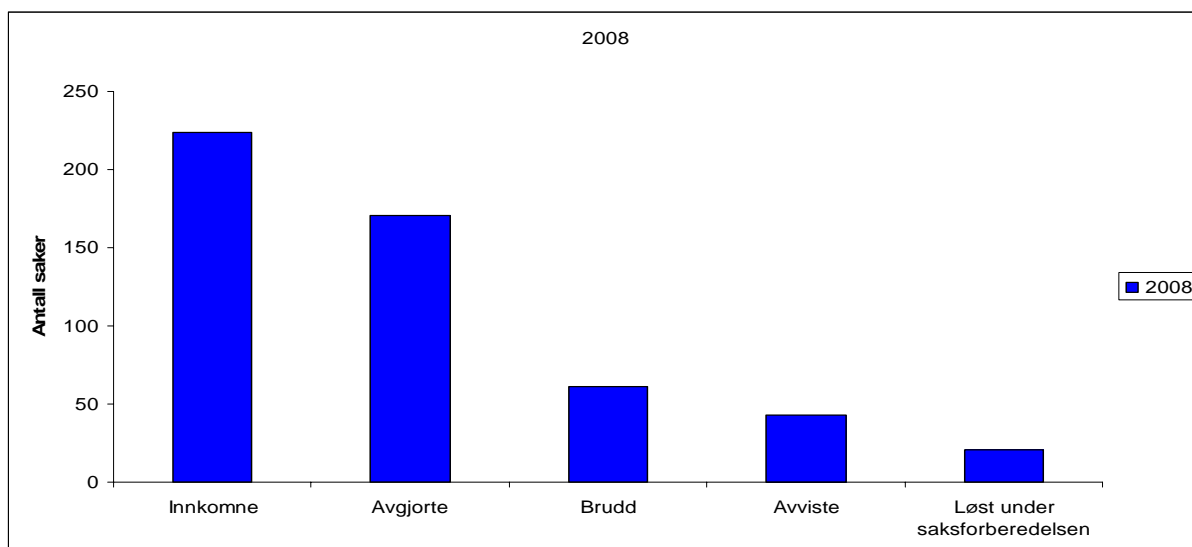
Videre kan sekretariatet avvise saker som er ”*uhensiktsmessige*” for behandling i klagenemnda. På grunn av skriftlig saksbehandling er klagenemnda lite egnet til ta stilling til uenighet om faktum i en sak. Saker hvor uenigheten mellom partene først og fremst gjelder faktum, vil derfor bli avvist. I tillegg har sekretariatet utviklet en praksis med å avvise saker som åpenbart ikke kan føre frem, dvs saker der sekretariatet finner det klart at oppdragsgiveren ikke har begått et brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Dette gjelder en god del saker. Hensynet både til økonomi og effektivitet tilsier at klagenemnda bør konsentrere virksomheten til å påtale regelbrudd av betydning og til å behandle prinsipielle rettsspørsmål.

Totalt avviste sekretariatet 43 klager i 2008. Dette utgjør ca 25 % prosent av alle avgjorte saker dette året. Avvisningssakene fordelte seg i 2008 slik:

	Avvisningsgrunner	Antall
1	Klagen er ubegrunnet eller kan klart ikke føre fram	38
2	Klager mangler saklig klageinteresse	4
3	Saken gjelder ikke brudd på regelverket	0
4	Saken er ikke hensiktsmessig for behandling i nemnda av andre grunner	0
5	Klagefristen er løpt ut	1

Sekretariatets avvisningsbeslutninger kan påklages til klagenemndas leder. I fjor ble 7 avvisningssaker klaget inn. Dette utgjør ca 18 % av alle avvisningsbeslutninger. Nemndas leder behandlet ingen klager vedrørende beslutning om dokumentfremleggelse.

I 2008 ble 107 saker lagt frem for klagenemnda til behandling. Nemnda konkluderte i 61 saker med at regelverket for offentlige anskaffelser var brutt, mens det i 38 saker ble konkludert med at regelverket ikke var brutt. Det ble konstatert mindre brudd i 2008 enn 2007. En del saker blir løst eller faller bort under saksforberedelsen, uten at sekretariatet eller nemnda tar stilling til sakens spørsmål. Dette gjaldt 21 klager i 2008. Se tabell for illustrasjon.

En klage til klagenemnda har ingen formell virkning bortsett fra de tilfellene der klagenemnda ilegger vedtak om overtredelsesgebyr med hjemmel i lov om offentlige anskaffelser § 7 b. Klagenemndas avgjørelser, er således ikke bindende mellom partene. Et rådgivende organ som klagenemnda, er basert på en forventning om at partene vil legge avgjørelsen til grunn og deretter bli enige om konsekvensene.

Dersom klager har nedlagt påstand om erstatning, kan klagenemnda uttale seg om vilkårene for erstatning foreligger. Klagenemnda utviser forsiktighet på dette området og har til nå bare unntaksvis benyttet seg av denne adgangen.

I saker om offentlige anskaffelser er avtale inngått først når kontrakten er underskrevet av begge parter. I en del av de sakene som blir brakt inn for klagenemnda, venter oppdragsgiveren med å inngå kontrakt til klagenemnda har fattet en avgjørelse. Klagenemnda anslår at dette gjaldt ca 25- 30 % av klagen som ble behandlet i 2008. Disse sakene gis prioritet og behandles raskt. Når oppdragsgiveren velger å vente med å inngå kontrakt, er det naturlig å forvente at vedkommende prøver å rette eventuelle feil klagenemnda har påpekt.

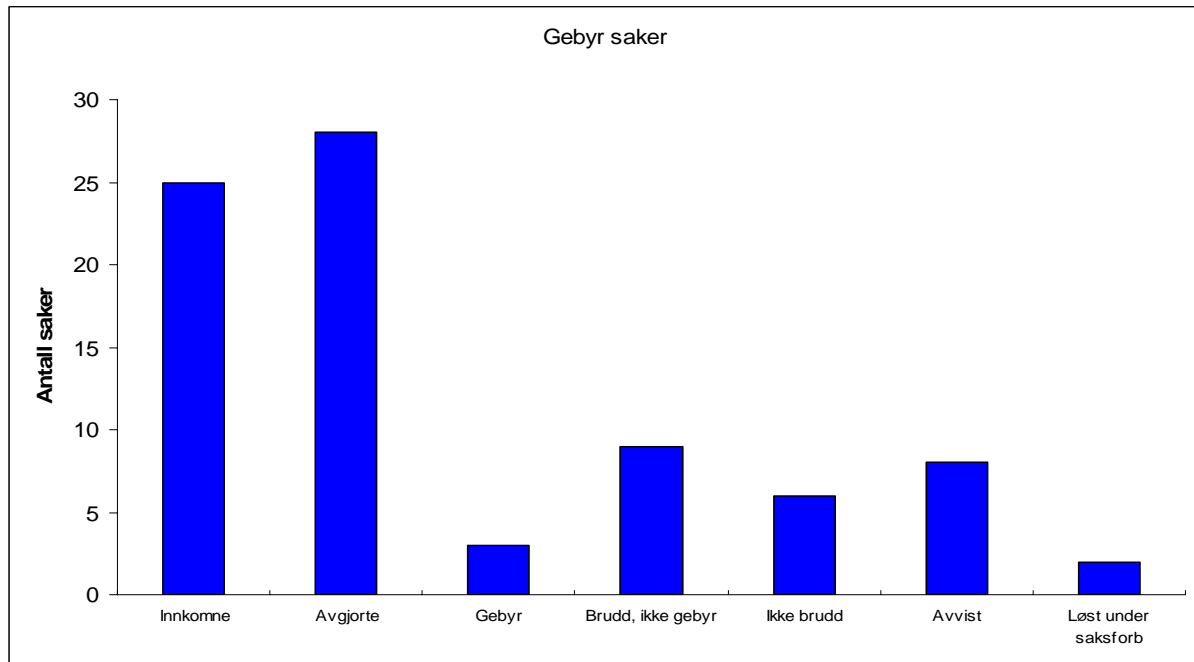
Hvem som blir klaget inn for klagenemnda

80 klager gjaldt anskaffelser foretatt av kommuner eller fylkeskommuner og 21 klager gjaldt helseregionene/foretakene. Det er grunn til å tro at det store antallet saker mot kommuner og helseregioner/foretak gjenspeiler det faktum at en svært høy andel av det offentliges samlede anskaffelser foretas av disse. I sakene mot kommunene og fylkeskommunene ble det konstatert 34 brudd, mens det i sakene mot helseregionene/foretakene ble konstatert 9 brudd. Resten av sakene gjaldt i hovedsak interkommunale innkjøpsenheter, statlige etater, slik som Statens vegvesen, Statsbygg, Forsvaret, NAV, departement og direktorater, universiteter, samt interkommunale selskap og aksjeselskap underlagt offentlig kontroll.

Saker vedrørende ulovlige direkteanskaffelser

Klagenemnda fikk myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr med virkning fra 1. januar 2007 ved lovendring av. Endringene innebærer blant annet at klagenemnda nå har fått kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr på inntil 15 % av kontraktens verdi i klagesaker vedrørende ulovlige direkte anskaffelser. Klagenemnda ila i 2008 3 gebyrer for ulovlige direkteanskaffelser. Klagenemnda har dermed totalt sett ilagt 4 gebyrer siden 1. januar 2007.

Klagenemnda mottok i 2008 25 klagesaker vedrørende ulovlige direkteanskaffelser. Sammen med overliggere fra 2007 ble 28 slike saker ferdigbehandlet i 2008. Klagenemnda kom til i 7 av sakene at det ikke forelå en ulovlig direkteanskaffelse, og at det derfor ikke var grunnlag for å ilegge gebyr. I 9 av sakene kom klagenemnda til at det forelå en ulovlig direkteanskaffelse, men at de andre vilkårene for å ilegge gebyr ikke var oppfylt. 7 saker ble avvist av sekretariatet. Sakene ble avvist fordi det var klart at det ikke forelå en ulovlig direkteanskaffelse. 2 saker ble løst under saksforberedelsen. Se tabell nedenfor:

Ingen av sakene som klagenemnda har ilagt gebyr i har blitt brakt inn for domstolene for overprøving. Nedenfor gis en kort presentasjon av de sakene hvor gebyr ble ilagt i 2008.

Storfjord kommune- klagenemndas sak 2008/5

Saken ble klaget inn av Storfjord Arbeiderparti, og gjaldt anskaffelse av entreprisarbeider ved utbygging av Storfjord Helsesenter. Anskaffelsen ble kunngjort, og kommunen valgte leverandør, men ved behandling i kommunestyret om tilleggsbevilgninger kom flertallet i kommunestyret til at de ikke gikk inn for noen av de innkomne tilbudene. I etterkant kom det inn erstatningskrav og et nytt alternativt tilbud fra opprinnelig valgte leverandør. Kommunestyre snudde og aksepterte valgte leverandørs opprinnelige tilbud. Etter at kontrakt ble inngått endret innklagede kontrakten i tråd med klagers alternative tilbud.

Klagenemnda kom til at det forelå to brudd på kunngjøringsplikten, og at det forelå en ulovlig direkteanskaffelse ved at innklagede hadde inngått kontrakt på et tilbud som formelt sett ikke lenger var bindende, og ved at kontrakten som ble endret i etterkant var så vesentlig endret at det i realiteten forelå en ny anskaffelse som skulle vært kunngjort.

Klagenemnda kom til at kravet til grov uaktsomhet ”*i alle fall*” måtte anses oppfylt, og at det var grunnlag for å ilegge gebyr. I vurderingen av gebyrets størrelse vektla klagenemnda de preventive hensyn som var bakgrunnen for innføringen av gebyret, og uttalte at det bør ”*gis klare signaler til oppdragsgiver om at en kontrakt som blir vesentlig endret etter at den var kunngjort, kan føre til at oppdragsgiver står overfor en ny anskaffelse som må kunngjøres på nytt for å ivareta hensynet til konkurranse*”. Det ble også vektlagt at innklagede ble advart mot tildelingen, men likevel inngikk kontrakt.

I formildende retning vektla klagenemnda at konkurransen opprinnelig var kunngjort på lovlig måte for bransjen, samt at det måtte anses som et engangstilfelle. Videre ble det også lagt en viss vekt på at oppdragsgivers handlinger nok også, i alle fall delvis, var motivert av frykten for å miste plassen i NAV køen og dermed muligheten for statlige fjernarbeidsplasser. Klagenemnda ila et gebyr 950.000 som utgjorde ca 7,8 % av kontraktens verdi.

Helse Nord- klagenemndas sak 2008/54

Helse Nord kunngjorde en anskaffelse om pasienttransport, og endret konkurransegrunnlaget etter at tilbudsfristen var gått ut. Klagenemnda kom i sak 2007/36 til at innklagede hadde foretatt en vesentlig endring av konkurransegrunnlaget uten først å avlyse den opprinnelige konkurransen og gjennomføre endringen i en ny kunngjort konkurranse, og at innklagede dermed hadde brutt forskriftens § 17-2 (1), jf kravene til forutberegnelighet og likebehandling i lovens § 5. Konkurransen ble deretter avlyst på grunn av manglende konkurranse. Konkurransen ble gjenopptatt som konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring og innklagede brukte samme konkurransegrunnlag, jf forskriftens § 14-4 b.

Klagenemnda bygget på den tidligere klagesaken og konkluderte med at innklagede hadde endret konkurransegrunnlaget vesentlig slik at vilkårene for å benytte § 14-4 b ikke var oppfylt. Klagenemnda fant videre at det forelå en ulovlig direkte anskaffelse som følge av at kontrakt ble inngått etter at vedståelsesfristen hadde løpt ut.

Klagenemnda mente at innklagede ”i alle fall” hadde handlet grovt uaktsomt, og at det var grunnlag for å ilegge gebyr. Ved utmålingen la klagenemnda vekt på at hensynet til konkurranse ikke var ivaretatt slik regelverket krever, og at preventive hensyn talte for at gebyret ble satt relativt høyt. Klagenemnda kom til at gebyret burde settes noe lavere her enn i sak 2008/5, og vektla at innklagede i denne saken inviterte flere leverandører til å delta i konkurransen, og at kravet til konkurranse i større grad var ivaretatt her enn i sak 2008/5. Klagenemnda ila et gebyr på 250 000, noe som utgjorde ca 4,8 % av kontraktens verdi.

Kriminalomsorgen region øst- klagenemndas sak 2008/56

Innklagede tildelte en kontrakt om levering av fjernvarme til en leverandør uten forutgående konkurranse. Anskaffelsen skulle leveres over en periode på 15 år og med en verdi på over 20 millioner. Forut for kontraktsinngåelsen hadde innklagede innhentet en uttalelse fra Statsbygg som konkluderte med at anskaffelsen ikke måtte kunngjøres fordi en unntaksbestemmelse i forskriftens § 14-4 c, om at dersom ytelsen av tekniske eller kunstneriske grunner eller for å beskytte en enerett bare kan presteres av en bestemt leverandør, gav adgang til å benytte konkurranse med forhandling.

Klagenemnda fant at innklagede hadde handlet grovt uaktsomt ved å inngå kontrakt direkte basert på de vurderingene Statsbygg gjorde i forkant. Etter klagenemndas oppfatning burde innklagede, ut fra ovennevnte vurderinger, skjønt at beslutningen om å tildele kontrakt direkte ikke kunne være hjemlet i § 4-3 c (tilsvarer någjeldende forskrifts § 14-4 c), og at innklagede tok en risiko ved å forholde seg til Statsbyggs konklusjoner. Klagenemnda kunne ikke se at vilkårene i unntaksbestemmelsen var så uklar at det skulle være vanskelig for innklagede å forstå at den faktiske situasjonen ikke berettiget bruk av unntaksbestemmelsen. Det skjerpet kravet til innklagedes aktsomhet at det her var snakk om en stor kontraktssum og en kontrakt av spesielt lang varighet.

Klagenemnda kom til at det var grunnlag for ileggelse av gebyr. Ved utmålingen la klagenemnda vekt på at preventive hensyn tilsier at det bør reageres strengt i tilfeller der offentlige oppdragsgivere hjemler en ulovlig direkteanskaffelse i en unntaksbestemmelse, som åpenbart ikke kommer til anvendelse. Klagenemnda la videre vekt på i utmålingen at kontraktstildelingen ville kunne legge føringer på tildeling av konsesjon for levering av fjernvarme i dette området. Formildende omstendigheter var at innklagede innhentet juridisk bistand før beslutningen om å foreta en direktetildeling ble tatt, og at Statsbygg gav innklagede råd om at det var juridisk holdbart å unnta anskaffelsen av fjernvarme fra konkurranse. Klagenemnda ila et gebyr på 1,5 millioner som er det høyeste gebyret som klagenemnda har gitt siden klagenemnda fikk denne myndigheten. Gebyret utgjorde ca 7,3 % av anskaffelsens verdi.

Saksbehandlingen av gebyrsaker

Erfaringen så langt er at noen av gebyrsakene er betydelig mer arbeidskrevende for klagenemnda enn vanlige klagesaker. Dette har sammenheng med at de sakene klagenemnda har behandlet har omhandlet prinsipielt viktige spørsmål av større vanskelighetsgrad enn ved en gjennomsnittlig klagesak for brudd på regelverket. Videre er avgjørelsen av om det foreligger grunnlag for ileggelse av gebyr gjenstand for flere vurderingstemaer enn ved vanlige klagesaker siden det foreligger egne vilkår for ileggelse av gebyr. I gebyrsaker må nemnda vurdere flere spørsmål med kompleks bevisvurdering av blant annet kravet til skyld som ikke gjelder ved vanlige klagesaker. I tillegg fører kravet om forhåndsvarsel til innklagede og behandling av eventuelle innsigelser før endelig nemndsavgjørelse kan foretas, til merarbeid for sekretariatet i forhold til vanlige klagesaker.

Saksbehandlingstid for vanlige klagesaker og gebyrsaker

Klagenemnda har som mål å holde en saksbehandlingstid på 3 måneder for vanlige klagesaker, og 4 måneder for saker som gjelder ulovlige direkteanskaffelser. Bakgrunnen for at det er angitt lengre saksbehandlingstid for gebyrsaker er at innklagede gis lenger frist for tilsvarende, og at det gis forhåndsvarsel og en frist på 14 dager til å kommentere forhåndsvarslet før et eventuelt endelig gebyr ilegges. Videre er saksbehandlingen i noen av gebyrsakene mer krevende enn i vanlige klagesaker.

Fordi flere av sakene i dag har et betydelig omfang, og for at partene skal ha tid til å kommenteres hverandres anførsler, må et gjennomsnitt på ca tre måneder anses som en tilfredsstillende behandlingstid for vanlige klagesaker, og ca 4 måneder for gebyrsaker.

De sakene der oppdragsgiveren venter med å inngå kontrakt, blir prioritert tidsmessig av klagenemnda. I disse sakene er gjennomsnittlig saksbehandlingstid i dag ca 50-60 dager fra klage ble mottatt.

Andre klagesaker hadde ved utgangen av 2007 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 118 dager. Dette gir en saksbehandlingstid på ca. 4 måneder. For gebyrsaker var saksbehandlingstiden 144 dager. Dette utgjør en saksbehandlingstid på i underkant av 5 måneder.

Det er svært viktig at saksbehandlingstiden holdes innenfor de ovenfor angitte målene. En hurtig avgjørelse av saken er essensielt for å oppnå klagenemndas formål om å være et effektivt klageorgan for partene.

Gjennomgang av noen avgjørelser fra 2008

Av problemstillinger i saker av mer prinsipiell karakter som ble behandlet i 2008, finner klagenemnda grunn til å trekke frem følgende:

Lovligheten av bruk av "erfaring" og "kompetanse" som tildelingskriterium

Klagenemnda behandlet i sak 2008/120 Oslo kommune v/Omsorgsbygg Oslo KF denne saken spørsmål knyttet til bruk av erfaring og kompetanse som tildelingskriterium etter EF- domstolens avgjørelse C-532/06 "*Lianakis*". Konkurranses grunnlaget i saken omtalte "*erfaring*" både som kvalifikasjonskriterium og som tildelingskriterium. Klagenemnda uttalte seg først om hvilke krav regelverket stilte til utformingen av tildelingskriterier og kvalifikasjonskrav. Klagenemnda fant at skillet mellom etterspurte overordnede kvalifikasjoner og de oppdragsrelaterte tildelingskriterier basert på personspesifikk kompetanse, utdanning og erfaring ikke var tydeliggjort i konkurranses grunnlaget, og at beskrivelsen av tildelingskriteriet "*kompetanse*" var i strid med forskriften § 13-2 (2).

Klagenemnda gikk deretter videre og uttalte seg om det å benytte "*kompetanse*" som tildelingskriterium er i samsvar med regelverket slik dette måtte tolkes etter EF-domstolens føringer i "*Lianakis*" dommen. Klagenemnda viste til at det i klagenemndspraksis tidligere var åpnet for at kompetanse kan være et lovlig tildelingskriterium dersom det, foruten å kvalifisere til deltagelse i konkurransen, også er egnet til å identifisere det økonomisk mest fordelaktige tilbud (se klagenemndas saker 2003/59 og 2007/48). Det ble også vist til EF-domstolspraksis og Høyesteretts praksis som underbygget dette.

I korte trekk kom klagenemnda til at det knyttet seg en viss uklarhet til *Lianakis* dommen, men at den måtte forstås slik at oppfyllelsesevne i forhold til en definert tjeneste alltid må regnes som et kvalifikasjonskriterium som ikke kan videreføres eller gjentas som et tildelingskriterium. "*Kompetanse*" og "*erfaring*" kunne likevel etter omstendighetene inngå i en kvalitativ sammenligning mellom leverandørenes tilbudte tjenestekvalitet der konkurranses grunnlaget ikke låser oppfyllelsen til kontraktsvilkår om tjenestens innhold eller leveringstid. Videre uttalte klagenemnda at for tjenester der markedets tilbud ut over kontraktens basiskrav kan variere fordi oppdraget krever innovasjon og kreativitet, slik som ved konsulenttjenester, totalentrepriser prosjekteringsoppdrag, vil man etter dette lettere kunne skille mellom kvalifikasjoner og tilbudskvalitet. Nemnda stilte seg tvilende til at dommen skal tolkes slik at en oppdragsgiver ikke kan åpne for konkurranse om tjenestekvalitet knyttet til teamwork og personer som tilbys. I den konkrete saken hadde oppdragsgiver under tildelingskriteriet "*kompetanse*" vektlagt forhold som var rettet mot tilbudet og den konkrete gjennomføringen av kontrakten, og som kan være egnet til å identifisere det økonomisk mest fordelaktige tilbud. Klagenemnda forstod det slik at *Lianakis* dommen ikke stengte for dette.

Denne avgjørelsen er senere fulgt opp i en rekke klagesaker, se klagesak 2008/92, 2008/129, 2008/136.

Tolkning av unntaket i forskriftens § 1-3 (2) h om enerett

I tre klagesaker tok klagenemnda stilling til hvordan unntaksregelen i forskriftens § 1-3 (2) h skulle tolkes i de konkrete tilfellene som var forelagt klagenemnda. Det gjelder sakene 2008/7 og 2008/8, og 2008/77.

De to første sakene, 2008/7 og 2008/8, gjaldt tildeling av kontrakt og enerett for behandling av våtorganisk avfall fra husholdninger samt kloakkslam fra Steinkjer kommune. Her kom klagenemnda til at innklagede ikke hadde hjemmel i forskriftens § 1-3 (2) bokstav h til å tildele kontrakt med hjemmel i eneretten, og at innklagede hadde foretatt en ulovlig direkteanskaffelse. Saksforholdet var at Steinkjer kommune hadde tildelt en enerett til selskapet Ecopro som var eiet av offentlige oppdragsgivere med en andel av 74,8 %, mens Trondheim Energi Fjernvarme AS eiet resterende 24,92 %. Klagenemnda uttalte at unntaksbestemmelsen gjelder tildeling av kontrakt, ikke tildeling av enerett. Slik nemnda forstod unntaket måtte eneretten foreligge før kontraktstildeling skjer, og det var ikke tilfellet i de konkrete sakene. Klagenemnda kom til at gebyr ikke skulle ilegges, siden dette var et juridisk uavklart rettsområde, og at innklagede ikke hadde utvist grov uaktsomhet ved å tildele eneretten.

Sak 2008/77 gjaldt Risør og Tvedestrandregionens Avfallsselskap som tildelte kontrakt om behandling av husholdningsavfall til et foretak som innklagede var medeier i, uten forutgående konkurranse. Klagenemnda sluttet seg til vurderingene om adgangen til å tildele enerett som innklagede la til grunn, nemlig at så lenge kommunene er pålagt ved lov å ha deponi eller anlegg for å håndtere husholdningsavfall, vil konsekvensen også være at kommunene må kunne tildele et selskap enerett til å oppfylle denne oppgaven, forutsatt at kravene i forskriften ellers er oppfylt. Klagenemnda kom til at de andre kravene var oppfylt, og la til grunn at tildeling av enerett er forenlig både med forurensningsloven og EØS-avtalen. Tildelingen av enerett og etterfølgende tildeling av kontrakt kunne derfor skje uten kunngjøring etter forskriftens § 1-3 (2) bokstav h. Det forelå ingen ulovlig direkte anskaffelse.

Klagenemndas medlemmer og sekretariat

Klagenemnda har i 2008 bestått av ti medlemmer, oppnevnt av regjeringen for perioden 01.01.2007 - 01.01.2009.

Følgende nemndsmedlemmer fungerte i 2008:

- Advokat Bjørg Ven (leder)
- Høyesterettsdommer Jens Bugge
- Professor Per Christiansen
- Lagdommer Magni Elsheim
- Lagdommer Inger Marie Dons Jensen
- Advokat Morten Goller
- Professor Kai Krüger
- Advokat Siri Teigum
- Advokat Andreas Wahl
- Lagdommer Jakob Wahl

Klagenemnda er i hver sak sammensatt av tre nemndsmedlemmer. I 2008 er det stort sett blitt avholdt nemndsmøter annen hver uke med unntak av sommerferie. Da sekretariatet ble tilført ekstra ressurser i november 2008 ble nemndsmøtene holdt hver uke for å få ned restanser, og dette til fortsette utover i 2009.

I tillegg er det i løpet av 2008 holdt to plenums møter for å diskutere spørsmål av prinsipiell karakter når det gjelder anvendelsen av regelverket og klagenemndas saksbehandling.

Fra 1. september 2007 gikk bemanningen i sekretariatet ned fra 6 til 4 saksbehandlere, inkludert sekretariatsleder. Da antall innkomne saker økte i mai 2008 ble det ansatt en ny jurist fra juni 2008. Videre ble det hentet inn en jurist i 80 % stilling fra Advokatfirmaet PWC fra november 2008. Alle de andre ansatte er i faste stillinger og har arbeidssted Bergen. I tillegg er sekretariatet tilgodesett med sekretær i 50 % stilling.

Sekretariatet hadde følgende bemanning i desember 2008 (alle jurister):

Anneline Vingsgård (sekretariatsleder)

Erlend Pedersen (rådgiver)

Ellen Halden Arrestad (rådgiver)

Ingvild Slettebøe (førstekonsulent)

Linda Midtun (førstekonsulent)

Jonn Sannes Ramsvik (rådgiver) (80 % midlertidig engasjement fra 1. november 2008 til 30. april 2009)

Klagenemnda mener at dersom sakene skal avsluttes slik at en saksbehandlingstid på 3 måneder for vanlige klagesaker, og 4 måneder for gebyrsaker, holdes, bør sekretariatet til enhver tid ha minst fem saksbehandlere i tillegg til sekretariatsleder. Sekretærhjelp er helt nødvendig for en rasjonell drift.

Hjemmeside og abonnementstjeneste

For å spre kunnskap om klagenemndas tolkninger av regelverket er det opprettet en tjeneste der leverandører, offentlige etater og andre interesserte kan få elektronisk tilsendt nye uttalelser etter hvert som de foreligger. Per januar 2009 er det 3178 abonnenter på tjenesten, en økning på ca 300 i forhold til januar 2008. I tillegg legges alle klagenemndas avgjørelser ut på klagenemndas hjemmeside www.kofa.no. Det er derfor grunn til å tro at klagenemndas virksomhet hjelper til å spre kunnskap om reglene og har en normdannende virkning.

Avvisningssakene ble tidligere ikke publisert, men fra 1.januar 2007 har disse vært lagt ut på hjemmesiden i full tekst. På www.kofa.no finnes også opplysninger om regelverket, nemndas sammensetning, avgitte årsrapporter, statistikk m.m. Alle saker registreres med partenes navn etter hvert som de kommer inn.

Andre aktiviteter

KOFA har for tredje år på rad arrangert gratis seminar for offentlige oppdragsgivere og deres rådgivere. Målsetningen å avholde ett slikt seminar i året. Hensikten med seminaret er i hovedsak å videreformidle noen av de mest prinsipielle avgjørelsene som blir tatt i KOFA, og informere om relevante nyheter i lovgivning og domstolspraksis både i Norge og EU. KOFA opplever stor etterspørsel fra både offentlige oppdragsgivere og leverandører om nærmere forklaring på hvordan regelverket og KOFAs avgjørelser skal tolkes, og KOFA vil på denne måten gjerne bidra til økt forståelse om regelverket for offentlige anskaffelser. Seminarene

har fått svært god oppslutning fra offentlige oppdragsgivere i både Bergen og omegn og i Oslo.

Årets seminar fokuserte på korrupsjon i offentlige anskaffelser, og foredragsholdere var blant annet journalist Siri Gjedde-Dahl og Professor Kai Krüger.

Avslutningsvis

Sekretariatet har nå hatt tilhold i Bergen i 3 år. Samarbeidet med Konkurransetilsynet fungerer svært godt. Konkurransetilsynet og KOFA håndhever ulike regelsett, men arbeider for samme mål - å øke konkurransen i samfunnet. Etter at KOFA ble samlokalisert og administrasjonsmessig underlagt Konkurransetilsynet, har begge virksomheter dratt nytte av felles erfaringer og kunnskap.

I 2008 har Kofa sekretariatet og Konkurransetilsynet blant annet samarbeidet om foredrag og møter med offentlige oppdragsgivere og leverandører hvor hensikten er å formidle kunnskap om når det foreligger ulovlig anbudssamarbeid eller andre forhold som kan være brudd på de ulike regelverkene.

Oslo, den 17. mars 2009

Björg Ven
Klagenemndas leder